2024/2248

10.10.2024

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOON (EL) 2024/2248,

11. aprill 2024,

tähelepanekutega, mis on Euroopa Liidu 2022. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmist käsitleva otsuse lahutamatu osa, X jagu – Euroopa välisteenistus

EUROOPA PARLAMENT,

— võttes arvesse oma otsust Euroopa Liidu 2022. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta, X jagu – Euroopa välisteenistus,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 100 ja V lisa,

— võttes arvesse väliskomisjoni arvamust,

— võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit (A9-0102/2024),

A. arvestades, et eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutav institutsioon soovib eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse raames rõhutada, et liidu institutsioonide demokraatlikku legitiimsust tuleb veelgi tugevdada ning selleks tuleb suurendada läbipaistvust ja parandada aruandekohustuse täitmist ning rakendada tulemuspõhise eelarvestamise põhimõtet ja personalijuhtimise head tava;

B. arvestades, et Euroopa välisteenistus (edaspidi „välisteenistus“) vastutab oma Brüsselis asuva peakorteri halduskulude ning 144 liidu delegatsiooni ja büroo võrgustiku eest;

C. arvestades, et välisteenistuse vastutusala on laiendatud nii, et see hõlmaks mitmete teenustaseme kokkulepete kaudu ka komisjoni töötajate halduskorraldust delegatsioonides;

D. arvestades, et delegatsioonide ülesanne on esindada võrgustike ja partnerluste loomise kaudu liitu ja selle kodanikke kogu maailmas ning edendada liidu väärtusi;

E. arvestades välisteenistuse omapära, mis tuleneb selle laadist ja päritolust, kuna välisteenistus loodi nõukogu ja komisjoni endiste välissuhete osakondade töötajate baasil ja sellesse integreeriti liikmesriikide diplomaadid;

F. arvestades, et välisteenistuse sise-eeskirjade kohaselt tegutseb välisteenistuse peasekretär institutsiooni volitatud eelarvevahendite käsutajana ning vahendite haldamise eest vastutav peadirektor on peamine edasivolitatud eelarvevahendite käsutaja;

G. arvestades, et eelarve täitmist reguleerivad finantsmäärus ja välisteenistuse eelarve täitmise sise-eeskirjad;

1. märgib, et välisteenistuse eelarve kuulub mitmeaastase finantsraamistiku rubriiki 7 „Euroopa avalik haldus“, mille maht oli 2022. aastal 11,6 miljardit eurot (mis moodustab 5,9 % liidu kogueelarvest); märgib, et välisteenistuse umbes 1,1 miljardi euro suurune eelarve moodustab ligikaudu 9,4 % kõigist halduskuludest;

2. märgib, et kontrollikoda kontrollis oma 2022. aasta aruandes halduskulude rubriigis 60 tehingust koosnevat valimit, mis oli sama suur kui 2021. aastal; märgib lisaks, et kontrollikoja hinnangul hõlmavad halduskulud personalikulusid, sealhulgas pensione, mis moodustasid 2022. aastal umbes 70 % kõigist halduskuludest, ning hoonete, seadmete, energia-, side- ja infotehnoloogiaga seotud kulusid, ning et kontrollikoja mitmel aastatel tehtud tööst nähtub, et üldiselt on need kulud väikese riskiga;

3. märgib, et 60 tehingust 14 (23 %) sisaldas vigu, kuid kontrollikoja hinnangul jäi veamäär viie kvantifitseeritud vea põhjal alla olulisuse piirmäära;

4. peab kahetsusväärseks, et kontrollikoda täheldas oma 2022. aasta aruandes, et leidis välisteenistuse tehtud maksetes kaks kvantifitseeritavat viga, millest üks oli seotud kehtiva lepingu puudumisega liidu delegatsiooni ostetud turvateenuste eest ja teine lapsetoetusega, mida töötaja sai muudest allikatest, kuid mida ei arvatud tema töötasust maha;

Eelarve haldamine ja finantsjuhtimine

5. märgib, et välisteenistuse 2022. aasta eelarve oli 786 947 220 eurot, mis tähendab 2021. aastaga võrreldes 2,5 % suurust kasvu, mis on vähem kui 5,0 % suurune kasv 2020. aastast 2021. aastani; märgib, et lisaks oma eelarvele kasutas välisteenistus liidu delegatsioonides töötava komisjoni personali halduskulude katmiseks ka komisjoni eraldatud 241,4 miljonit eurot (sealhulgas sihtotstarbelised tulud ja ülekantud summad); märgib, et see summa oli 14,3 % suurem kui 2021. aastal; märgib, et välisteenistus sai ka täiendavaid sissemakseid, et katta Euroopa Arengufondi delegatsioonide töötajate ühiseid kulusid, ja muid summasid, mis suurendasid välisteenistuse kasutada olevat kogueelarvet (kulukohustuste assigneeringutena) 1 143,6 miljoni euroni, mis tähendab 2020. aastaga võrreldes 4,8 % suurust kasvu; peab kahetsusväärseks, et välisteenistuse 2022. aasta halduseelarve oli vajalikust väiksem, hoolimata institutsiooni olulisest rollist laiemas rahvusvahelises kontekstis 2022. aasta alguses ja sellest tingitud suurematest kuludest;

6. märgib, et 2022. aastal täideti 99,99 % välisteenistuse lõplikust kulukohustuste eelarvest, mis oli veelgi suurem kui 2021. aastal, mil täitmismäär oli 99,37 %, ja oluliselt suurem kui 2020. aastal, mil täitmismäär oli 95,01 %; märgib ühtlasi, et 2022. aastal täideti maksete eelarvest 90,56 %, mis on märkimisväärne kasv võrreldes 2021. aasta 84,47 % ja 2020. aasta 82,34 % täitmismääraga;

7. märgib, et pärast ümberpaigutamisi oli välisteenistuse peakorteri lõplik eelarve 2022. aastal 308,1 miljonit eurot, mis on 4,4 % rohkem kui 2021. aastal; märgib, et kulukohustuste eelarve täideti 100 %; märgib, et makseid tehti 269,2 miljonit eurot, mis moodustab 87,4 % eelarvest, mis tähendab 30,9 miljoni euro suurust kasvu võrreldes 2021. aastaga, mil maksete eelarve täitmismäär oli 80,8 %;

8. märgib, et pärast ümberpaigutamisi oli välisteenistuse delegatsioonide lõplik eelarve 2022. aastal 478,9 miljonit eurot, mis on 1,3 % rohkem kui 2021. aastal; märgib, et kulukohustustega eelarve täideti 100 %; märgib, et makseid tehti 443,4 miljonit eurot, mis moodustab 92,6 % eelarvest, mis tähendab 33,3 miljoni euro suurust absoluutkasvu võrreldes 2021. aastaga, mil maksete eelarve täitmismäär oli 86,8 %;

9. märgib, et välisteenistus tegi kooskõlas finantsmääruse artikliga 29 eelarves 20 ümberpaigutust, millest kolm puudutasid teavet eelarvepädeva institutsiooni kohta; märgib, et ümberpaigutatav kogusumma oli 38,2 miljonit eurot, mis suurendas välisteenistuse delegatsioonide eelarvet 0,9 miljoni euro võrra ja vähendas välisteenistuse peakorteri personalieelarvet 0,5 miljoni euro võrra ning välisteenistuse peakorteri hoonete ja seadmete eelarvet 0,4 miljoni euro võrra;

10. märgib murelikult, et välisteenistuse teatel oli 2022. aasta eelarve uute ülesannete ja kasvanud tegevuskulude tõttu eriti keeruline ning leevendusmeetmed hõlmasid delegatsioonide kõigi mitteoluliste kulude vähendamist või tühistamist, peakorteri ja delegatsioonide vabade ametikohtade avaldamist kaaluti hoolikalt ning mitme ametikoha täitmine peatati mõneks ajaks, töötasude mittekohustuslikud ajakohastamised ja ametikohtade kõrgemale astmele viimine peatati või lükati edasi nii palju kui võimalik ning nõuete sissenõudmist kolmandatele isikutele kiirendati võimaluse korral;

11. märgib, et Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu seadis välisteenistuse eelarve surve alla, kaasa arvatud inflatsioonitempo kiirenemise ning palkade korrigeerimise, energiakulude ning muude töövõtjate kulude tõttu mitme kauba ja teenuse puhul; toonitab, kui oluline on luua Euroopa välisteenistusele tugev ja turvaline rahaline alus, rõhutades selle keskset rolli liidu ühise julgeoleku- ja välispoliitika tulemuslikul elluviimisel;

12. peab kahetsusväärseks, et 2023. aastal eelarvesurve jätkus ja viis selleni, et välisteenistus tegi otsuse mitte saata ühtegi töötajat ühelegi valimisvaatlusmissiooni kavandatud järelkontrollimissioonile, kuna reisieelarvet nappis suuremal osal 2023. aastast; on seisukohal, et Euroopa välisteenistusele tuleks anda vajalikud vahendid, et tagada nende oluliste missioonide nõuetekohased järelmeetmed;

13. märgib rahuloluga, et ühispaiknemiste koguarv liikmesriikide ja muude ELi partneritega liidu delegatsioonides suurenes 122-lt 2021. aastal 135-le 2022. aastal; väljendab heameelt, et välisteenistuse peasekretär võttis vastu otsuse ühispaiknemise poliitika kohta, millega nähakse ette terviklik ja läbipaistev struktuuriline raamistik, et ühtlustada välisteenistuse ühispaiknemise tava, kehtestades ühised põhimõtted ja eesmärgid;

14. märgib, et välisteenistuse välja makstud lähetuskulud kokku olid 2022. aastal 24,065 miljonit eurot, mis on märkimisväärne kasv võrreldes 6,128 miljoni euroga 2021. aastal, kuid mis on paremini võrreldav COVID-19-eelse tasemega 2019. aastal, mil välja makstud summa oli 20,972 miljonit eurot; märgib ka, et välisteenistusel ei ole kõrge esindaja / asepresidendi lähetuste ja reiside jaoks eraldi eelarverida ning kõrge esindaja / asepresidendi lähetus- ja reisikulud jagatakse välisteenistuse ja komisjoni vahel lähetuse eesmärgist sõltuvalt; märgib lõpetuseks, et välisteenistuse 2022. aasta kulud seoses kõrge esindaja / asepresidendi kuue lähetusega olid 3 502,73 eurot ning lennutaksokulud 178 320,76 eurot; palub välisteenistusel teavitada Euroopa Parlamenti sellest, kui mitu korda kõrge esindaja /asepresident reisis kommertslennukitega ja mitu korda kasutati tšarterlennukeid;

15. võtab teadmiseks erarendilennukite laialdase kasutamise kõrge esindaja / asepresidendi ametireisidel ning mõistab, et reisimine on välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja volituste lahutamatu ja oluline osa, mis hõlmab liidu esindamist kõrgetasemelistel kohtumistel, konverentsidel ja tippkohtumistel kogu maailmas; on veendunud, et liidu institutsioonid peaksid liidu avaliku sektori vahendite kasutamisel tähtsustama tööga seotud tegevuse läbipaistvust ja usaldusväärset finantsjuhtimist; on ka veendunud, et liidu institutsioonide liikmed peaksid näitama üldsusele eeskuju kliimapoliitika järgimisel vastavalt Euroopa rohelise kokkuleppe juhtalgatusele;

16. tuletab meelde vastust, mis saadi eelarvekontrollikomisjoni liikme kirjalikult vastatavale küsimusele kõrge esindaja / asepresidendi lennutaksoreiside üksikasjade kohta; peab kahetsusväärseks, et peale läbitud marsruutide loetlemise ei täpsustanud Euroopa välisteenistus nendeks reisideks kasutatud summasid ega märkinud, millised reisid ja millised summad kaeti välisteenistuse ja millised komisjoni eelarvest; rõhutab, kui oluline on teha see teave eelarve täitmisele heakskiidu andmise eest vastutavale institutsioonile kättesaadavaks, võtab ka teadmiseks asjaolu, et õhutakso kulud suurenesid 0 eurolt 2021. aastal 178 320,76 euroni 2022. aastal, mis on loomulikult seletatav COVID-19 pandeemiaga; soovitab kasutada õhutaksot ainult siis, kui puuduvad sobivad kommertsvõimalused või kui esineb julgeolekuprobleeme;

Sisehaldus ja -kontroll ning tulemuslikkus

17. märgib, et 2022. aastal kaotati järk-järgult COVID-19 pandeemiaga seotud erakorralised meetmed ja institutsioonid hakkasid taas normaalselt toimima, samal ajal mõjutasid välisteenistust Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu ning julgeolekukriisid Afganistanis, Haitil ja Sahelis; märgib samuti, et kolm liidu delegatsiooni viidi 3. evakuatsioonitasemele, mis tähendab seda, et lähetusriiki lubati jääda ainult olulistel töötajatel: need olid delegatsioonid Ukrainas (alates 2022. aasta veebruarist), Haitil (alates 2022. aasta juunist) ja Burkina Fasos (alates 2022. aasta detsembrist);

18. märgib, et Euroopa välisteenistuse peasekretär andis liidu delegatsioonide juhtidele juhised, milles ta nõudis neilt eelkõige õigeaegset aruandlust kriiside ajal („korrapärasem, otsesem ja süstemaatilisem aruandlus“); peab murettekitavaks, et Euroopa välisteenistuse saadikud andsid kohapealsetest muutustest teada ja reageerisid neile üsna suure hilinemisega, eelkõige Ukrainas ja Afganistanis, mis tõi kaasa liidu isikkoosseisu kiirkorras evakueerimise; on veendunud, et Euroopa välisteenistus peaks läbi vaatama oma riskijuhtimismetoodika, mida kasutatakse liidu delegatsioonide töötajate julgeolekuolukorra hindamiseks;

19. väljendab heameelt selle üle, et viimase paari aasta eri kriisidele reageerimiseks asutas välisteenistus 2022. aasta juulis kriisidele reageerimise keskuse, mis teeb koostööd välispartneritega (nagu liidu institutsioonid ja liikmesriigid) ning ühendab sisemiselt diplomaatilise, julgeoleku- ja luurevõimekuse;

20. märgib, et ressursihalduse peadirektoraat, mis tegeleb jätkuvalt kõigi kriiside haldusaspektidega, korraldati ümber kaheks direktoraadiks ja talituste arvu vähendati 16-lt 13-le, rühmitades omavahel sarnased ja seotud ülesanded, ka tugevdati peadirektori juures tegutsevat koordineerimisrühma;

21. märgib, et 2021. aastal lõi välisteenistus sisekontrollikomitee, mis on sellest ajast alates kohtunud kaks korda aastas, et võimaldada kõrgemal juhtkonnal arutada leevendusmeetmeid, mis on välja töötatud sisekontrollis tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks;

22. märgib rahuloluga, et ükski liidu delegatsioon ei esitanud 2022. aastal reservatsioone;

23. märgib, et välisteenistuse eelarve eri elemente auditeerivad selle siseaudiitor, komisjoni siseauditi talitus ja kontrollikoda; märgib üllatusega, et välisteenistus ei algatanud 2022. aastal ühtegi siseauditit, kuid kaks auditit viidi lõpule 2022. aastal ja kolm auditit olid veel pooleli; rõhutab, kui oluline on teha siseauditeid hoolikalt ja korrapäraselt, eriti pärast seda, kui välisteenistus võttis 2021. aastal oma siseauditisüsteemis kasutusele uue metoodika;

24. märgib, et 2022. aastal jäi täitmata siseauditi talituse neli kriitilist soovitust; väljendab heameelt selle üle, et Malis asuva liidu delegatsiooni julgeolekut puudutavat soovitust jälgitakse tähelepanelikult; peab kahetsusväärseks, et soovitused Washingtonis asuva liidu delegatsiooni juhtimise kohta on endiselt lahtised ning piiratud vastutusega äriühingu loomine on tekitanud keerulisi õiguslikke probleeme; palub, et Euroopa Parlamenti hoitaks kursis selle piiratud vastutusega äriühingu olukorra muutumisega;

25. märgib, et välisteenistuse kontrollitalitused esitasid 2022. aastal viis kriitilist soovitust, ning tunneb heameelt, et kolm neist on täielikult ellu viidud või lahendatud, samal ajal kui kahte viimast soovitust järgitakse tähelepanelikult; palub välisteenistusel anda eelarve täitmisele heakskiidu andmise raporti järelmeetmetes lisateavet;

26. rõhutab, et kontrollikoja leidudest tulenev eelnenud aastal aset leidnud keskendumine liidu delegatsioonide korraldatud hanke- ja töölevõtmismenetlustele on jätkuvalt murettekitav teema; märgib, et välisteenistus on nõudnud mitme muudatuse tegemist finantsmääruses, et võtta arvesse kolmandates riikides asuvate liidu delegatsioonide eriolukorda; toonitab, et kuigi teatav paindlikkus võib olla õigustatud, võivad iga vastuvõtva riigi puhul kehtivad tähtaegade ja eeskirjade erinevused põhjustada hankemenetlustes rohkem vigu ja ebakõlasid; kutsub välisteenistust siiski üles võtma vastu vajalikud meetmeid, et tagada liidu delegatsioonide vigade arvu vähendamine, ning andma Euroopa Parlamendile aru võetud meetmetest, võttes arvesse finantsmääruse üle peetavate läbirääkimiste lõpptulemust;

27. märgib, et liidu delegatsioon Ühendkuningriigis alustas tööd 1. veebruaril 2020 kontoriruumides, mida varem kasutasid komisjoni esindus ja Euroopa Parlamendi Büroo; märgib rahuloluga, et pärast teenustaseme kokkuleppe allkirjastamist välisteenistuse ja Euroopa Parlamendi vahel kehtivad Londonis töötavatele parlamendi töötajatele samad õigused ja kohustused, mis tulenevad delegatsiooni töötajate asukohalepingust, ning et liidu delegatsioon Londonis annab Ühendkuningriigi võimudele parlamendi töötajatest teada vastavalt teenustaseme kokkuleppele;

Personal, võrdsus ja töötajate heaolu

28. märgib, et 2022. aasta lõpus töötas välisteenistuses 5 188 inimest, kellest 2 419 (46,6 %) oli lähetatud välisteenistuse peakorterisse ning 2 769 (53,4 %) töötas liidu delegatsioonides ja büroodes, mis tähendab 2,3 % kasvu, kuna 2021. aasta lõpus töötas välisteenistuses 5 072 inimest, nendest 2 303 peakorteris ning 2 769 inimest delegatsioonides ja büroodes; märgib, et lisandunud 116 töötajat töötasid kõik välisteenistuse peakorteris; märgib

lõpetuseks, et 2022. aastal eraldasid eelarvepädevad institutsioonid välisteenistusele veel 32 täistööaja ekvivalendile vastavat töökohta ning neli ametikohta (kolm AD ametikohta ja üks AST ametikoht) viidi halduseelarve raames üle komisjoni;

29. märgib, et 2022. aasta lõpus kuulus personali hulka 1 247 ametnikku, 468 ajutist teenistujat, 596 lepingulist töötajat, 491 lähetatud riiklikku eksperti, 1 573 kohalikku töötajat, 144 praktikanti, 39 nooremspetsialisti delegatsioonides ning 630 välist, ajutist ja muud töötajat; märgib ka, et lisaks töötas liidu delegatsioonides 3 316 komisjoni töötajat;

30. märgib, et 2022. aasta lõpus olid 1 715 ametnikust ja ajutisest teenistujast 881 (51,4 %) mehed ja 834 (48,6 %) naised, mis on veidi rohkem kui 2021. aastal, mil 48,1 % töötajatest olid naised; märgib, et lepingulistest töötajatest olid 55,9 % naised, mida on veidi vähem kui 57,7 % 2021. aastal, samas kui lähetatud riiklike ekspertide hulgas olid 25,1 % naised, mida on rohkem kui 22,2 %ga 2021. aastal; märgib siiski, et naised on eriti alaesindatud juhtivatel ametikohtadel, näiteks palgaastmetel AD 9–12 ja AD 13–16, samas on nad on üleesindatud peamiselt AST-kategooria ametikohtadel;

31. märgib murega, et peakorteri ja delegatsioonide kõrgema juhtkonna hulgas oli 2022. aasta lõpus 18 naist (29,0 %) ja 44 meest (71,0 %); naiste suhteline osakaal on siiski mõnevõrra suurem võrreldes 26,8 %-ga 2021. aastal; väljendab heameelt selle üle, et peakorteris suurenes naiste osakaal kõrgema juhtkonna ametikohtadel 25,0 %-lt 2021. aastal 30,6 %-le 2022. aastal;

32. märgib, et peakorteris ja delegatsioonides oli keskastme juhtide seas 2022. aasta lõpus 86 naist (38,4 %) ja 138 meest (61,6 %); märgib, et see tähendab naiste osakaalu suurenemist 34,2 %-lt, kuid naiste osakaal on endiselt ebarahuldavalt madal; väljendab ühtlasi heameelt selle üle, et peakorteris suurenes naiste osakaal keskastme juhtide ametikohtadel 40,7 %-lt 2021. aastal 44,4 %-le 2022. aastal;

33. julgustab välisteenistust jätkama meetmete võtmist, et saavutada oma organisatsiooni kõigil tasanditel märgatavam sooline tasakaal;

34. väljendab heameelt selle üle, et komisjon ja kõrge esindaja / asepresident on vastuseks parlamendi üleskutsetele võtnud vastu soolise võrdõiguslikkuse tegevuskava aastateks 2021–2025, mis on läbiv meede välispoliitika kõigi aspektide jaoks ja esimene samm tõelise feministliku diplomaatia suunas; väljendab heameelt selle üle, et ELi soolise võrdõiguslikkuse ja mitmekesisuse saadik jätkab naisi, rahu ja julgeolekut käsitleva liidu poliitikaraamistiku edendamist, et tagada naiste osalemine kõigis diplomaatilistes ja poliitilistes dialoogides, ning väljendab heameelt liikmesriikide ja välisteenistuse vahelise ELi naisdiplomaatide võrgustiku loomise üle, et edendada liidu väärtusi mitmekesisuse ja võrdõiguslikkuse valdkonnas ning toetada soolist võrdõiguslikkust ülejäänud maailmas;

35. rõhutab, et GAP III kohaselt peab 85 % ELi uutest meetmetest aitama 2025. aastaks kaasa soolise võrdõiguslikkuse edendamisele ning naiste ja tütarlaste mõjuvõimu suurendamisele, samal ajal kui Euroopa välisteenistus peab kiirendama GAP III eesmärkide saavutamist, keskendudes oma igapäevatöös sisuliselt GAP III peamistele tegevusvaldkondadele, mis on muu hulgas soolise vägivalla lõpetamine, seksuaal- ja reproduktiivtervise ning seonduvate õiguste, majanduslike ja sotsiaalsete õiguste ja mõjuvõimu suurendamine ning võrdse osalemise ja juhtimise edendamine;

36. väljendab muret LGBTIQ+-inimeste õiguste olukorra pärast maailmas ning kasvava vastuseisu pärast naiste õigustele, soolisele võrdõiguslikkusele ning seksuaal- ja reproduktiivtervisele ning seonduvatele õigustele arengumaades; kutsub komisjoni ja välisteenistust üles tegelema tagasilöökidega nende õiguste tunnustamisel ja kaitsmisel; rõhutab vajadust seada esikohale sihipärane toetus kodanikuühiskonna organisatsioonidele ja kogukondadele, kes tegelevad seksuaal- ja reproduktiivtervise ning seonduvate õiguste, naiste õiguste, soolise võrdõiguslikkuse, LGBTIQ+ kogukonna ja muude marginaliseeritud rühmadega, tugevdades muu hulgas meetmeid homoseksuaalsuse dekriminaliseerimiseks; tuletab meelde, et vähemalt 85 % naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi „Globaalne Euroopa“ uutest meetmetest peaks seadma prioriteediks soolise võrdõiguslikkuse, kusjuures vähemalt 5 % peaks olema konkreetselt suunatud naiste ja tütarlaste õigustele ja mõjuvõimu suurendamisele;

37. väljendab heameelt selle üle, et kõik liikmesriigid on välisteenistuse töötajate hulgas esindatud; märgib siiski, et endiselt esineb märkimisväärset tasakaalustamatust, kuna kõigis personalikategooriates oli esindatud 25 liikmesriiki, samas oli Luksemburgist pärit ainult kaks kodanikku (üks lepinguline teenistuja ja üks lähetatud riiklik ekspert) ja lepinguliste töötajate kategoorias ei olnud ühtegi Malta kodanikku; märgib, et Belgia on kõige enam esindatud liikmesriik, mille osakaal välisteenistuse töötajate hulgas on 12,7 %, sealhulgas ametnike hulgas 15,4 %; märgib, et liidu 141 suursaadiku hulgas ei olnud esindatud kolme liikmesriiki (Ungari, Luksemburg ja Malta), Küpros ja Sloveenia olid esindatud ainult ühe kodanikuga, mida oli märkimisväärselt vähem kui 2021. aastal, kusjuures kõige suurema saadikute arvuga riigid olid Prantsusmaa (20), Hispaania (18), Itaalia (17), Saksamaa (14) ja Belgia (11), mis tähendab, et nende viie riigi valduses oli 141 ametikohast 80, mis teeb 57 %; märgib rahuloluga, et see näitaja oli vähenenud, võrreldes eelmise aastaga, mil sama viie riigi kontrolli all oli 61 % saadikukohtadest; peab siiski kahetsusväärseks, et 2004. aastal või hiljem ühinenud liikmesriikide (EL13) suursaadikute ametikohtade arv vähenes 2022. aastal 17 %-le, võrreldes 18 %-ga 2021. aastal; kutsub välisteenistust üles avaldama kord aastas keskastme ja kõrgema juhtkonna ametikohtadel töötavate inimeste soolise ja kodakondsusel põhineva jaotuse; kordab oma muret delegatsioonide juhtide ametikohtade täitmise geograafilise tasakaalustamatuse pärast ning nõuab, et välisteenistus jätkaks geograafilise tasakaalu parandamist, et tagada kõigi liikmesriikide kodanike nõuetekohane esindatus, et kajastada nende mitmekesisust, austades samal ajal kandidaatide pädevust ja teeneid;

38. väljendab heameelt selle üle, et Euroopa välisteenistus edendab paindlikku, digitaalset ja usalduspõhist töökeskkonda, et suurendada tõhusust, kaitsta töötajate tervist ja heaolu ning parandada töö- ja eraelu tasakaalu; märgib, et välisteenistuse kaugtöö eeskirjade kohaselt oli peakorteri töötajatel õigus teha 2022. aastal kaugtööd kuni kolm päeva nädalas, samas kui delegatsioonide töötajatel lubati teha kaugtööd üks päev nädalas; märgib ühtlasi, et 2023. aasta oktoobris jõustusid uued kaugtöö eeskirjad ja üleminekumeetmetega lubati nii peakorteri kui ka delegatsioonide töötajatel teha kümme päeva kaugtööd väljastpoolt teenistuskohta ning juhtumipõhiselt võis seda aega pikendada keerukas perekondlikus olukorras olevate töötajate puhul; palub välisteenistusel hoida parlamenti kursis uute kaugtöö eeskirjadega ning sellega, kuidas nii töötajad kui ka juhtkond neid eeskirju hindavad;

39. märgib kahetsusega, et 50 päeva ületanud pikaajalisel haiguspuhkusel olnud töötajate arv suurenes 91 töötajalt 2021. aastal 111 töötajale 2022. aastal, mis tähendab 22 % suurust kasvu; võtab samas teadmiseks mitu välisteenistuse algatust, et tagada tugi ja anda töötajatele koolitust läbipõlemise ennetamise strateegiate kohta, tehes muu hulgas juhtidele ülesandeks tagada mõistlik ülesannete jaotus ning anda läbipõlemise korral suuniseid ja seada sisse eriotstarbeline töökord tööle naasmise hõlbustamiseks; kutsub välisteenistust üles kaaluma põhjalikumalt, kuidas vältida pikaajalist haigestumist, sealhulgas läbipõlemist, nii palju kui võimalik ning võtma vajalikke meetmeid töötajate heaolu tagamiseks;

40. väljendab heameelt, et 2022. aastal pingutas välisteenistus rohkem ja tuli välja mitme ahistamisalase teadlikkuse suurendamise algatusega, mille raames korraldati 2022. aasta oktoobris ahistamisvastase teadlikkuse nädal ja võeti vastu välisteenistuse uued ametialase käitumise põhimõtted; märgib, et 2022. aastal esitati seoses ahistamisega kaks abitaotlust, millest ühe käsitlemine lõpetati 2022. aastal ja teise käsitlemine oli lõpetamisel 2023. aastal, mõlemad sanktsioone võtmata; märgib, et 2022. ja 2023. aastal lõpetati veel kolme 2021. aastast pärineva taotluse ja ühe 2020. aastast pärineva taotluse käsitlemine; märgib ka, et 2022. aastal suurenes nõudlus välisteenistuse vahendusteenuste järele, mille arv kasvas 218 vahendusjuhtumini ja 19 konfidentsiaalse nõustamiseni; palub hoida parlamenti kursis ahistamisjuhtumite arvu muutumise ja sellega, kas mõne juhtumi puhul on kehtestatud sanktsioonid;

41. märgib, et välisteenistus ei tea puuetega töötajate täpset arvu, kuid 2021. aasta anonüümses uuringus saadud vastustest nähtus, et 24 vastajat 1 075st teatasid puudest ja 23 teatasid lühiajalisest või ajutisest puudest; väljendab heameelt selle üle, et liidu delegatsioonid on koostanud juurdepääsetavuse teabelehed, milles antakse teavet delegatsiooni ruumide sobivuse ja juurdepääsetavuse kohta, tagamaks, et puuetega töötajatel on enne lähetuse taotlemist asjakohane teave;

42. väljendab heameelt selle üle, et välisteenistus võtab jätkuvalt tööle suhteliselt palju praktikante, pakkudes praktikaprogrammi „Blue Book“ raames 63 praktikakohta, nelja lühiajalist praktikat peakorteris ja 365 praktikakohta 102 delegatsioonis; märgib, et ühte lühiajalist praktikakohta peakorteris ja 22 praktikakohta delegatsioonides ei rahastatud ja neil kohtadel töötasid üliõpilased, kes pidid õpingute käigus läbima praktika akadeemiliste ainepunktide saamiseks; väljendab heameelt selle üle, et sarnaselt töötajatega said praktikandid kooskõlas ressursihalduse peadirektori välja antud suunistega kasutada hübriidtöö tegemise korda; kordab oma üleskutset kõigile institutsioonidele tagada kõigile praktikantidele mõistliku tasu maksmine;

43. nõuab püsiva struktuuri ja vajalike ressursside loomist Euroopa diplomaatilise akadeemia jaoks, mis saaks aidata kaasa autonoomse ELi diplomaatia täielikule väljatöötamisele koos ELi perspektiivil põhineva ühise diplomaatiaga; on seisukohal, et see akadeemia peaks tulevikus hõlmama süsteemi selliste eurooplaste valimiseks, värbamiseks ja koolitamiseks, kes on omandanud kõrghariduse ja ei ole liikmesriikide diplomaadid; rõhutab, et tuleks uurida võimalusi selle akadeemia lõpetajate juurdepääsuks Euroopa välisteenistusele ja teha sellega seoses otsuseid;

Eetikaraamistik ja läbipaistvus

44. väljendab heameelt selle üle, et välisteenistus jätkab eetikakoolituse pakkumist uustulnukate vastuvõtuseminaride ning liidu suursaadikute ja haldusjuhtide ametisse nimetamise eelsete seminaride raames; julgustab välisteenistust korraldama kohustuslikku koolitust, millega tagatakse see, et kõigile töötajatele tuletatakse meelde selliseid olulisi põhimõtteid nagu eetika, läbipaistvus, huvide konfliktid ja pettusevastane võitlus;

45. peab kahetsusväärseks, et Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) uuris 2022. aastal piiratud arvu pettusega seotud juhtumeid, mis olid seotud liidu rahaliste vahendite omastamisega liidu delegatsiooni töötajate poolt, ja et mõned juhtumid on veel pooleli; rõhutab, et OLAF peab enne järelduste tegemist oma uurimised lõpule viima, kuid julgustab samas välisteenistust astuma kõik vajalikud sammud kiirete järelmeetmete võtmiseks OLAFi võimalikule kriitikale reageerimiseks;

46. märgib, et 2022. aastal menetles välisteenistus 16 Ombudsmani taotlust, millest 11 puudutasid haldusmenetlusi ja viis dokumentidele juurdepääsu; märgib, et 16 uurimisest 13 lõpetati 2022. aastal ja 11 juhtumi puhul haldusomavoli ei tuvastatud, samas kui ülejäänud kahe juhtumi puhul tuvastati üks osaline haldusomavoli ja üks haldusomavoli; väljendab heameelt, et välisteenistus püüab saavutada Ombudsmani ettepanekute ja soovituste 100 %-lise täitmismäära;

47. väljendab heameelt, et 2022. aasta oktoobris võttis välisteenistus vastu välisteenistuse ametialase käitumise põhimõtted, milles võetakse kokku töötajatelt oodatav ametialane käitumine ning sätestatakse, et töötajad peavad deklareerima kõik huvide konfliktid, mis võivad tekkida nende ülesannete täitmisel, saates välisteenistuse eetikarühmale vastava vormi; märgib, et välisteenistus jätkab arutelu välisteenistuse eetikaraamistiku võimaliku ajakohastamise üle; palub hoida parlamenti hoitaks täielikult kursis kõigi selles valdkonnas toimuvate muutustega;

48. rõhutab, et kuigi välisteenistus ei ole institutsioon ELi lepingu artikli 13 tähenduses ja ta ei osale otseselt liidu õigusloomes, on tal siiski oluline roll liidu õigusaktide osas seoses otsustega sanktsioonide ja rahvusvaheliste kaubanduslepingute läbirääkimiste kohta, millel on märkimisväärne regulatiivne mõju; peab seetõttu äärmiselt asjakohaseks, et välisteenistus saaks liituda liidu läbipaistvusregistriga teenustaseme kokkuleppe alusel; kutsub välisteenistust üles avaldama kõik kohtumised igat liiki lobiorganisatsioonidega, sealhulgas liidu delegatsioonide juhtide kohtumised, et suurendada läbipaistvust;

49. märgib, et 2022. aastal sai välisteenistus neli huvide konflikti deklaratsiooni ning neid käsitleti professionaalselt ja individuaalselt; märgib, et välisteenistus lükkas tagasi taotluse saada luba organisatsioonivälisteks tegevuseks ja vabastas töötaja töökohustustest, mis olid seotud tema eelmise tööandja tegevuse, rahastamise või projektide juhtimisega;

50. märgib, et 2022. aastal sai välisteenistus 15 teadet teenistusele järgneva tegevuse kohta, neist kolm teadet kavatsuse kohta asuda tööle eraettevõttes; märgib rahuloluga, et ühele alalisele ametnikule kehtestati kaheaastane ooteaeg, enne kui ta võib asuda tööle advokaadibüroo nõunikuna;

51. kutsub Euroopa välisteenistust üles jälgima delegatsioonide kõrgema juhtkonna endiste liikmete ja juhtide ametikohti, võttes arvesse nende tundlikku poliitilist rolli; kutsub Euroopa välisteenistust üles vaatama süstemaatiliselt läbi võimalikud probleemsed siirdumised erasektorisse või kolmandate riikide organisatsioonidesse ning jätkama endiste kõrgemate ametnike tegevuse jälgimist kuni kohustusliku ooteaja lõpuni, kuna lahendamata jäävad huvide konfliktid võivad ohustada kõrgete eetikastandardite täitmise tagamist kogu liidu halduses;

52. märgib rahuloluga, et välisteenistus võttis 2023. aastal vastu uue pettustevastase strateegia, mida viiakse praegu ellu; palub parlamenti teavitada strateegia rakendamisest ja pöördub selle küsimuse juurde tagasi 2023. aasta eelarve täitmisele heakskiidu andmise käigus; märgib samal ajal, et välisteenistus koos komisjoniga juba pakub pettusi käsitlevaid koolitusi ja et selline koolitus on ametikohale lähetamise eelse koolituse kohustuslik osa;

53. võtab teadmiseks, et välisteenistuses toimub arutelu organisatsioonivälist tegevust ja ülesandeid käsitlevate eraldiseisvate rakendussätete vastuvõtmise üle; nõuab parlamendi teavitamist kõigist tulemustest ning tuletab meelde sellise raamistiku tähtsust, et kaitsta liidu mainet, eelkõige delegatsioonide juhtide puhul;

54. märgib, et välisteenistusele ei teatatud ühestki rikkumisest teatamise juhtumist ja välisteenistus kohaldab komisjoni suuniseid rikkumisest teatamise kohta; julgustab siiski välisteenistust võtma vastu oma põhimõtted, mis on kohandatud välisteenistuse eripärale selles olulises küsimuses, ning seadma sisse turvalise kanali võimalikest rikkumisest teatamiseks;

Digitaliseerimine, küberturvalisus ja andmekaitse

55. märgib, et välisteenistusel on oma infoturbekeskus, mis tegeleb intsidentide käsitlemisega ja asub peakorteris: hoiatab, et 2022. aastal leidis kinnitust 129 välisteenistuse vastu suunatud küberrünnet, ning märgib, et välisteenistus on väga tõenäoline sihtmärk väga suurte ressurssidega osalejatele, eriti välisriikide toetusega osalejatele, kes soovivad tekitada liidu institutsioonidele raskusi; peab kahetsusväärseks, et üks 2022. aastal aset leidnud suur turvaintsident jäi selle keerukuse tõttu kuni 2023. aastani tuvastamata; väljendab heameelt selle üle, et konfidentsiaalse teabe salajasus ei saanud kahjustada; kutsub välisteenistust üles pöörama jätkuvalt suurt tähelepanu küberturvalisusele ja hübriidohtudele ning tegema koostööd teiste liidu institutsioonide ja liikmesriikidega, et teha kindlaks sellised ohud ja kaitsta liidu taristut nii palju kui võimalik; rõhutab, et küberteadlikkus ja süstemaatiline koolitusprogramm kõigile töötajatele, sealhulgas juhtkonnale, on tõhusa küberturberaamistiku põhielemendid;

56. märgib rahuloluga, et Euroopa Andmekaitseinspektor ei algatanud 2022. aastal ega viinud lõpule ühtegi konkreetselt välisteenistust käsitlevat uurimist; väljendab heameelt välisteenistuse otsuse üle mitte kasutada turvakaalutlustel programmi Microsoft 365, vaid jätkata Euroopas majutatavate sisemiste pilverakenduste kasutamist;

57. märgib jätkuvalt rahuloluga, et välisteenistus on kinnitanud majutuspoliitika ning peab kõigi ärirakenduste ja -teenustega seotud infosüsteemide ja tehniliste teenuste keskhoidlat; märgib ühtlasi, et kohapeal majutatavate infosüsteemide puhul on nii süsteem kui ka selle andmed serverites, mis kuuluvad otseselt välisteenistusele ja mida kontrollib otseselt välisteenistus, ning et andmekaitseametnik tagab usaldusväärsete andmekaitsekontrolli mehhanismide olemasolu; väljendab heameelt selle üle, et pilves hoitavad infosüsteemid sisaldavad andmekaitse-klausleid, mis põhinevad Euroopa Andmekaitseinspektori ja komisjoni ühistel soovitustel;

58. väljendab heameelt selle üle, et välisteenistuse digilahenduste avatud lähtekoodi poliitika tähendab seda, et avatud lähtekoodiga lahendus on elujõuline, kui pärast hindamist peetakse kõiki vahendeid ja rakendusi võrdseks; märgib, et välisteenistus kasutab mitmeid avatud lähtekoodiga tooteid, et säilitada täielik omand ja kontroll andmete üle;

59. rõhutab, et kogu maailmas sagenevate geopoliitiliste väljakutsete ja kriisidega silmitsi seistes peab EL saama toetuda vajalikule vahetule teabele väljaspool oma piire esinevate ülemaailmsete probleemide kohta; nõuab sellega seoses EU INTCENi, Euroopa välisteenistuse kriisidele reageerimise keskuse ja SatCeni tugevdamist, suurendades selle personali ja rahalisi vahendeid ning võimeid;

Hooned ja turvalisus

60. märgib, et välisteenistus kasutab ja haldab väga keerukat kinnisvaraportfelli, kuhu kuuluvad välisteenistuse Brüsselis asuv peakorter ning suur hulk esindusi ja elukohti saadikutele kogu maailmas; märgib, et 2022. aasta alguses võttis välisteenistus Brüsselis üle 8 334 m^2 hoonepinda komisjonilt, mida varem kasutas EPSO;

61. väljendab heameelt selle üle, et 2022. aastal kuulus välisteenistusele ligikaudu 58 000 m^2 büroopinda ja umbes 20 % saadikute 153 elukohast; märgib, et välisteenistuse hinnangul on nende hoonete omamisest tulenev kokkuhoid ligikaudu 20 miljonit eurot aastas; väljendab suurt heameelt selle üle, et välisteenistus on välja töötanud hankestrateegia poliitikaraamistiku, mida tutvustati eelarvepädevatele institutsioonidele 2023. aastal;

62. märgib, et alates 2020. aastast on välisteenistus kujundanud oma büroohalduspoliitikat selliselt, et minna üle koostööpõhisele ja paindlikule bürookontseptsioonide nii peakorteris kui ka delegatsioonides; palub teha sellist arendustööd tihedas koostöös töötajatega, et tagada nende õigustatud murede ja seisukohtade arvessevõtmine;

63. väljendab heameelt selle üle, et välisteenistus keskendub sellele, et tagada oma hoone ligipääsetavus puuetega ja piiratud liikumisvõimega inimestele; märgib, et Brüsselis asuv hoone vastab juba sellistele nõuetele, ning väljendab heameelt selle üle, et liidu delegatsioonide puhul nähakse välisteenistuse valikumenetlustes uute kontorihoonete valikukriteeriumidena ette liikumispiiranguteta konstruktsioon;

64. märgib, et liidu delegatsioonide julgeolekuga seotud peamised lisakulud tulenesid välisteenistuse naasmisest Kabuli (see on ainus Euroopa missioon Kabulis pärast Talibani võimuhaaramist), halvenevast julgeolekuolukorrast sellistes riikides ja piirkondades nagu Ukraina ja Sahel ning vajadusest anda delegatsioonidele rohkem turvaseadmeid; märgib, et kulud kaeti muude kulude edasilükkamisega;

Keskkond ja kestlikkus

65. väljendab heameelt selle üle, et 2022. aasta aprillis allkirjastas välisteenistus raamlepingu, et aidata ette valmistada välisteenistuse peakorteri ja delegatsioonide keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi (EMAS), nõustudes samas, et kohalike piirangute tõttu tuleb paljudes delegatsioonides kohaldada leebemat keskkonnajuhtimissüsteemi; palub, et Euroopa Parlamenti teavitataks nende kavade nii peakorteris kui ka delegatsioonides rakendamise tulemustest;

66. väljendab heameelt selle üle, et nii välisteenistuse peakorteris kui ka 20 delegatsiooni hoones olid 2022. aasta lõpus päikesepaneelid ning aasta jooksul varustati selliste paneelidega kolm delegatsiooni; julgustab välisteenistust jätkama päikesepaneelide paigaldamist kõigile oma hoonetele, kuna see parandab delegatsiooni ökoloogilist jalajälge, vähendab heitkoguseid, säästab energiat ja raha, vähendab sõltuvust generaatoritest ja kütusest ning näitab ka seda, et välisteenistus on rohelise kokkuleppe toetamisel eeskujuks;

67. väljendab heameelt, et välisteenistus töötas 2022. aastal välja esimese kodu ja töökoha vahel liikumise kava, mille eesmärk on suurendada kestlike vahenditega tööle liikuvate töötajate osakaalu, et välisteenistuse peahoones asuvate jalgrattaparklate arv kahekordistus ning et välisteenistus hüvitab jätkuvalt poole Brüsseli ühistranspordi kuludest töötajatele, kes ei taotle parkla sissepääsukaarti;

68. peab kahetsusväärseks, et ühispaiknemislepingud ei sisalda praegu kestlikkusega seotud klausleid; märgib, et see annaks tugeva signaali selle kohta, et välisteenistus on võtnud endale kohustuse tagada keskkonnakestlikkus, kui sellised lepingud sisaldaksid tulevikus ka selgesõnalist elementi, et tagada teatavate keskkonnastandardite ja -eesmärkide saavutamine; kutsub Euroopa välisteenistust üles uurima teostatavaid võimalusi ja ergutama energiatõhususe ajakohastamist ka ühispaiknemist kasutavates delegatsioonides;

69. tuletab meelde, et kliimamuutuste otsesed ja kaudsed mõjud ohustavad ülemaailmset rahu ja julgeolekut, süvendades samal ajal olemasolevat haavatavust ja ebavõrdsust ning kujutades ohtu inimõigustele; nõuab tungivalt, et komisjon ja välisteenistus töötaksid välja tugeva ELi kliimadiplomaatia, mille eesmärk on edendada rahvusvahelist koostööd Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamiseks, tugevdada uue rohelise kokkuleppe välismõõdet ning pakkuda käegakatsutavat toetust ambitsioonikate CO_2 heite vähendamise eesmärkide saavutamiseks kolmandates riikides, ja viiksid seda ellu;

Institutsioonidevaheline koostöö

70. väljendab heameelt selle üle, et välisteenistus sõlmis 2022. aastal Euroopa Parlamendiga kaks teenustaseme kokkulepet, millest esimene puudutab parlamendi ametnike lähetamist esialgu kolme delegatsiooni (ÜRO New Yorgis, Aafrika Liit Etioopias ja ASEAN Jakartas), kus lähetatud töötajad lõimitakse delegatsioonide poliitikaosakondade parlamentaarsete küsimuste allüksustesse, ning teine puudutab parlamendi töötajaid Londonis ja Washingtonis asuvates büroodes;

71. märgib, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2002. aasta institutsioonidevahelise kokkuleppe (parlamendi juurdepääsu kohta salastatud teabele ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) valdkonnas) asendamise protsess jätkub väga aeglases tempos ning 2022. aastal toimus ilmselt ainult üks ja 2023. aastal samuti üks tehniline koosolek;

72. väljendab heameelt selle üle, et välisteenistus teatas suurepärasest koostööst OLAFi, Euroopa Prokuratuuri ja kontrollikojaga ning et nende institutsioonide vahel toimuvad korrapärased kohtumised ja teabevahetus; väljendab ka heameelt selle üle, et välisteenistus peab läbirääkimisi välisteenistuse ja Euroopa Prokuratuuri vahelise spetsiaalse töökorra üle, ning palub hoida parlamenti kursis nende läbirääkimiste edenemisega;

73. kutsub Euroopa välisteenistust üles pöörama Euroopa Prokuratuuriga spetsiaalse töökorra läbirääkimistel tähelepanu hanke-eeskirjadele, kuna teatavad menetlused võivad hõlmata väga tundlikku ja isegi julgeolekuga seotud teavet;

74. väljendab heameelt selle üle, et välisteenistus teeb oma andmekaitseametniku kaudu aktiivset koostööd Euroopa Andmekaitseinspektoriga ning osaleb sealhulgas ümarlauakohtumistel ja koosolekutel, kus määratakse kindlaks andmekaitseametnike võrgustiku tulevased eesmärgid, ning rahvusvahelise andmeedastuse töörühmas;

75. väljendab heameelt selle üle, et välisteenistus teeb tihedat koostööd Ombudsmaniga ja Ombudsmani kutsutakse nüüd süstemaatiliselt välisteenistuse lähetuseelsetele seminaridele, et tutvustada oma tööd ja suurendada teadlikkust hea haldustava põhimõtetest;

Teabevahetus

76. märgib, et välisteenistuse avaliku teabevahetuse ja edendustegevuse eelarve kokku oli 15,352 miljonit eurot ning avalik teabevahetus suurenes märkimisväärselt Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja tõttu;

77. väljendab heameelt selle üle, et välisteenistus võttis meetmeid, et tagada sotsiaalmeedia parem kasutamine organisatsioonis, sealhulgas tagades sellise kasutuse kooskõla IT-turvalisuse ja andmekaitse eeskirjadega, et ajakohastada suuniseid ja peatada tasulised reklaamid oma kontol; võtab lisaks teadmiseks, et anti välja suunised sotsiaalmeedia isiklikuks tarbeks kasutamise kohta;

78. väljendab heameelt selle üle, et Euroopa välisteenistus ühines Euroopa Andmekaitseinspektori avatud lähtekoodiga sotsiaalmeediaplatvormi katseprojektiga „EU Voice“, ning julgustab teda ühinema ka platvormiga „EU Video“, võttes arvesse selle populaarsuse muutumist; väljendab samuti heameelt selle üle, et välisteenistus teeb koostööd teiste liidu institutsioonidega, et jagada kogemusi ja parimaid tavasid;

79. märgib, et välisriigist lähtuva infoga manipuleerimise ja sekkumise, sealhulgas desinformatsiooniga seotud tegevuse vastu võitlemise eelarve oli 2022. aastal kokku 7,150 miljonit eurot; väljendab suurt heameelt selle üle, et välisteenistus on märkimisväärselt investeerinud vastupanuvõime tugevdamisse ja suurendamisse, et võidelda desinformatsiooni ja välissekkumise vastu liidu asjadesse; rõhutab, et välisteenistus on peamine liidu institutsioon, mis vastutab välissekkumise vastu võitlemise eest;

80. märgib, et idanaabruse strateegilise kommunikatsiooni töörühm suurendas jõupingutusi, et paljastada Kremli desinformatsioonikampaaniad pärast Venemaa agressioonisõja alustamist Ukraina vastu, ning et töörühm tegi Ida-Euroopa partnerriikide sõltumatu meedia ja kodanikuühiskonna partneritega tihedat koostööd, et võidelda välisriigist lähtuva infoga manipuleerimise ja sekkumise vastu; veebisaidi EUvsDisinfo valitud sisu tõlgiti mitmesse keelde, sealhulgas liidu ametlikesse keeltesse ning ukraina, gruusia, armeenia, aserbaidžaani, vene ja hiina keelde;

81. kutsub liidu naabruses ja Lääne-Balkani riikides töötavaid liidu delegatsioone üles tõhustama tegevust, et toetada Euroopa väljavaadet käsitlevat aktiivsemat ja mõjusamat kommunikatsioonipoliitikat ning olla valmis andma demokraatiat toetavates ja Euroopa-meelsetes reformides osalevatele riikidele parimat võimalikku abi; kutsub liidu delegatsioone üles kohaldama usaldusväärsemat ja tulemuspõhisemat lähenemisviisi, mis põhineb Kopenhaageni kriteeriumidel, eelkõige õigusriigi, demokraatia ja inimõiguste kaitse valdkonnas, võttes eelkõige arvesse mõne Lääne-Balkani riigi väheseid edusamme;

82. kutsub liidu delegatsioone üles toetama rohkem tõeliselt demokraatlikke osalejaid ja kodanikuühiskonda Lääne-Balkani riikides ning mõistma jõuliselt ja avalikult hukka mitteliberaalsete ja ebademokraatlike osalejate tegevuse, mis on vastuolus liidu huvidega, ning tagama, et IPA III vahendite rakendamine oleks kooskõlas liidu eesmärkidega;

83. innustab jätkuvalt liidu delegatsioone edendama ja tegema koostööd kolmandate riikide kohalike osalejate, kodanikuühiskonna organisatsioonide ja sotsiaalpartneritega, et ergutada sotsiaaldialoogi ja dialoogi õigusriigi, põhiõiguste ja korruptsioonivastase võitluse üle ning lükata ümber välisriikide osalejate korraldatud demokraatlikke väärtusi ohustavad desinformatsioonikampaaniad; palub liidu delegatsioonidel anda logistilist ja tehnoloogilist tuge inimõiguste ja põlisrahvaste kaitsjatele, eelkõige naistele; kutsub liidu delegatsioone üles jätkama koordineeritud jõupingutusi, et suurendada liidu rahastatavate projektide nähtavust, eelkõige kandidaatriikides; kutsub liidu delegatsioone üles järgima piirkondlike partneritega koostöö tegemisel vastutuse ja läbipaistvuse kõrgeid standardeid; palub liidu delegatsioonidel tagada, et kolmandates riikides eraldatud liidu vahendeid kasutatakse tulemuslikult, tõhusalt ja kooskõlas liidu väärtuste, poliitika ja finantseeskirjadega, mis on muu hulgas sätestatud finantsmääruses, milles on sätestatud läbipaistvus kui üks peamisi eelarvepõhimõtteid; palub pöörata erilist tähelepanu tarbetute bürokraatlike takistuste vältimisele ja toetada toetusesaajaid veamäära mõjutavate vigade ärahoidmisel; kutsub välisteenistust üles tugevdama liidu delegatsioone idapartnerluse riikides; rõhutab vajadust abistada idapartnerluse riike, kes kannatavad Ukraina vastu suunatud Venemaa sõjalise agressiooni tõttu, ning teavitada oma kodanikke tõhusamalt liidu poliitikast;

84. kutsub välisteenistust ja liidu delegatsioone üles hoolikalt jälgima demokraatia olukorda eri riikides ning andma logistilist ja tehnoloogilist tuge inimõiguste kaitsjatele ja põlisrahvastele, eelkõige naistele;

Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu ja olukord Gazas

85. märgib, et Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu on avaldanud välisteenistuse eelarvele väga tugevat mõju, sest kiirenenud on inflatsioon, seda ka paljudes maailma piirkondades, kus välisteenistus enamalt jaolt tegutseb, kusjuures inflatsioon on mõjutanud ka julgeoleku ja IT-seadmetega seotud kulude kasvu;

86. märgib, et Ukrainas töötavas delegatsioonis on 108 töötajat, kellest ligikaudu 60 % olid kohalikud ja 40 % sinna enne Venemaa sissetungi kodumaalt lähetatud töötajad, kusjuures mittehädavajalikel töötajatel paluti lahkuda nädal enne sissetungi algust; märgib ühtlasi, et jaanuaris oli Venemaal töötavas liidu delegatsioonis 25 kodumaalt lähetatud töötajat ja 36 kohalikku töötajat ja kaks EIP töötajat ning Venemaa saatis 2022. aasta aprillis välja 18 delegatsiooni liiget pärast seda, kui Venemaa alalise Brüsseli esinduse 19 töötajat tunnistati *persona non grata*'ks;

87. rõhutab, et praeguste probleemide lahendamiseks ja liidu välispoliitika sidususe tagamiseks peab liit jätkama tugeva ja vastupanuvõimelise ning selge poliitilise juhtimisega välisteenistuse arendamist; märgib sellega seoses Euroopa välisteenistuse ja eelkõige selle delegatsioonide keskset rolli seoses Venemaa Ukraina-vastase agressiooni geopoliitilise mõjuga ja sellest tuleneva vajadusega toetada partnerriike kogu maailmas ja tugevdada ülemaailmseid liite; rõhutab, kui oluline on jätkuv tugev poliitiline kaasatus ja poliitiline mõju kahepoolsel tasandil, ka avalikus ja kultuuridiplomaatias, millega edendada liidu väärtusi, põhimõtteid ja huve, ning strateegilises kommunikatsioonis, millega võidelda desinformatsiooni vastu; nõuab olemasolevate ressursside tõhusamat kasutamist, et vältida liidu tulemuslikkuse ohustamist rahvusvahelisel areenil; kutsub välisteenistust üles jätkama pingutusi, et ajakohastada oma tegutsemisviisid ning investeerida uutesse oskustesse ja võimetesse, suurendades samal ajal kulutõhusust;

88. on sügavalt mures Ungari peaministri Viktor Orbáni jätkuva koostöö pärast Venemaa presidendiga, hoolimata liidu sanktsioonidest ja Rahvusvahelise Kriminaalkohtu poolt tema kohta sõjakuritegude eest väljastatud vahistamismäärusest, arvestades Venemaa jätkuvat agressioonisõda Ukraina vastu; rõhutab, et ELi lepingu artikli 24 lõike 3 kohaselt on liikmesriigid kohustatud aktiivselt ja tingimusteta toetama liidu välis- ja julgeolekupoliitikat lojaalsuse ja vastastikuse solidaarsuse vaimus ning hoiduma liidu huvidega vastuolus olevast tegevusest; tuletab kõrgele esindajale / asepresidendile meelde kohustust tagada, et liikmesriigid järgiksid selles artiklis sätestatud põhimõtteid, ning kutsub teda sellega seoses üles andma parlamendile aru oma seisukohast Ungari peaministri Venemaa-poliitika ja aluslepingu selle artikli järgimise ning võimalike meetmete kohta, mida ta on võtnud;

89. mõistab teravalt hukka seksuaalse ja soolise vägivalla kasutamise sõjarelvana Ukrainas, liigitades selle sõjakuriteoks; juhib tähelepanu sagenevatele teadetele inimkaubanduse, seksuaalse vägivalla, ärakasutamise, vägistamise ja väärkohtlemise kohta, mida kogevad Ukrainast Euroopasse põgenevad naised ja lapsed; kutsub liikmesriike üles tegelema naiste ja tütarlaste erivajadustega vastuvõtukeskustes, tagades selle, et tugiteenused soolise vägivalla ohvritele on kohe kättesaadavad; nõuab tungivalt, et liit ning vastuvõtvad ja transiidiriigid tagaksid juurdepääsu seksuaal- ja reproduktiivtervise ning seonduvate õigustega seotud teenustele; kutsub liitu ja selle liikmesriike üles toetama organisatsioone, kes pakuvad soolise vägivalla üle elanud pagulasnaistele ja -tütarlastele teenuseid ja peavarju;

90. peab äärmiselt kahetsusväärseks igasugust konfliktidega seotud seksuaalset vägivalda; rõhutab, et seda sihipärast naiste vastu suunatud jõhkra seksuaalse vägivalla ja piinamise vormi kasutatakse süstemaatiliselt sõjakonfliktides, et rahvast terroriseerida ja alandada; mõistab sellega seoses teravalt hukka naiste laastavad kannatused Hamasi 7. oktoobri 2023. aasta rünnakute ajal, kus Hamas pani toime Iisraeli ja teistest rahvustest naiste, teismeliste tütarlaste ja tüdrukute vägistamist ja muul viisil ränka seksuaalset piinamist, nagu on osutatud ÜRO missiooni aruandes ja Iisraeli ühenduse Association of Rape Crisis Centers aruandes; peab kahetsusväärseks Euroopa välisteenistuse ja Euroopa Komisjoni puudulikku juhtpositsiooni ning nende hilinenud reageerimist kõnealustele

julmadele rünnakutele; kutsub Euroopa välisteenistust tungivalt üles looma paremat globaalset strateegiat, et selliseid rünnakuid ära hoida, toetada riski- ja konfliktipiirkondades elavaid naisi ning mõista jätkuvalt avalikult hukka igasugune seksuaalvägivald ja piinamine;

91. väljendab heameelt selle üle, et kõrge esindaja / asepresident kutsus 10. oktoobril 2023. aastal pärast Hamasi kohutavat terrorirünnakut Iisraeli vastu kokku erakorralise välisasjade nõukogu; võtab lisaks teadmiseks, et Euroopa Ülemkogu võttis oma 17. oktoobri 2023. aasta erakorralisel kohtumisel vastu ühise seisukoha olukorra kohta Iisraelis ja Palestiinas, sealhulgas mitme töösuunaga tegevuskava; on äärmiselt mures spekulatsioonide pärast, et liidu maksumaksjate raha võib minna Hamasile, selle asemel et tuua kasu Palestiina tsiviilelanikkonnale**,** ning märgib seetõttu rahuloluga, et 2023. aasta novembris lõpule viidud Palestiinale antava liidu abi läbivaatamine ([1]) näitas, et seni ei ole leitud tõendeid selle kohta, et raha oleks suunatud kõrvale soovimatute eesmärkide täitmiseks; tunneb muret Iisraeli tõsiste väidete pärast, et 12 UNRWA töötajat võisid olla seotud terroriaktidega, ning märgib, et organisatsioon lõpetas viivitamata nende lepingud, algatas ÜRO uurimise ja moodustas sõltumatu läbivaatamisrühma; võtab teadmiseks Euroopa välisteenistuse pideva järelevalve, et vältida liidu vahendite kuritarvitamist terroriorganisatsioonide, näiteks Hamasi poolt; märgib, et läbivaatamine on näidanud ka seda, et komisjon kohaldab piisavaid eel- ja järelkontrolle ning et kehtestatud kaitsemeetmed on mõjusad; tuletab meelde organisatsiooni asendamatut rolli humanitaarabi andmisel Gaza sektoris ning elutähtsate teenuste katkematu osutamise tagamisel haavatavatele Palestiina pagulastele kogu Lähis-Idas; palub välisteenistusel hoida parlamenti kursis muutustega välisteenistuse ja Palestiina omavalitsuse vahelises koostöös;

92. tunnistab, et Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu ja olukord Gazas panevad liikmesriikidele, Euroopa kodanikele ja liidu institutsioonide toimimisele finantskoormuse; rõhutab, kui oluline on vaadata läbi Ukrainale ja Gazale eraldatud rahalised vahendid, et tagada läbipaistvus ja vastutus nende vahendite kasutamisel.

([1]) Komisjoni teatis „Review of ongoing financial assistance for Palestine“ („Palestiinale praegu antava finantsabi läbivaatamine“), C(2023) 8300 final.